

SLP SUOMEN LÄMPÖPUMPPUTEKNIikka OY

***** **LÄMPÖÄSSÄ** *****

MAALÄMPÖPUMPUT

**ASENNUS-, KÄYTTÖÖNOTTO- JA HUOLTO-OHJEET
T-MALLI + PERUSMALLI 18**

SISÄLLYSLUETTELO:

YLEISTÄ	3
TOIMINTASELOSTUS	4
KYTKENTÄKAAVIOITA	5
ASENNUSOHJEITA	6
LÄMPÖÄSSÄN KULJETUS	6
LÄMPÖÄSSÄN ASENTAMINEN	6
SIJOITTAMINEN	6
TILANTARVE	7
LÄMPÖÄSSÄN LIITÄNNÄT SÄHKÖVERKKOON.....	8
VARAAJAN VASTUKSET.....	8
MAAPUTKISTON UPOTUSOHJEITA	9
KÄYTTÖÖNOTTO OHJEITA	12
MAAPUTKISTON TESTAUS, TÄYTTÖ JA ILMAUS	12
KÄYTTÖÖNOTTO (T-MALLI)	14
LÄMPÖPUMPUN KOMPRESSORIN KÄYNNISTYS	16
VAROLAITTEISTA	16
LÄMPÖJOHTOVERKOSTON TÄYTTÖ JA ILMAUS	17
LÄMPÖÄSSÄN KÄYTTÖ- JA HUOLTO-OHJEET	19
TARKASTUS/HUOLTO	19
ONGELMATILANTEITA	20
MAHDOLLISET HÄIRIÖT JA NIIDEN SELVITTÄMINEN.....	20

LÄMPÖÄSSÄ MAALÄMPÖPUMPUN ASENNUS-, KÄYTTÖÖNOTTO- JA HUOLTO-OHJEET

YLEISTÄ

Suomen Lämpöpumpputekniikka Oy:n valmistama lämpöpumpputyypin Lämpöässä on tarkoitettu omakotitalojen, rivitalojen, toimistojen ja pienten tehdashallien lämmityslähteeksi sekä lämpimän käyttöveden tuottamiseen.

Lämpöässä toimivat vesilämmitys periaatteella. Lämpöpumppu on järjestelmän perusyksikkö. Lämmönjako tapahtuu vesipattereilla, ilmalämmityksellä tai lattialämmityksellä.

Lämmönlähteenä käytetään maata, vesistöjä, ilmaa tms. johon aurinkoenergiaa on sitoutunut. Sellaisista paikoista mistä lämpö saadaan helposti talteen.

Lämpöpumppu kerää maaputkiston avulla energian talteen lämmönlähteestä ja siirtää sen vesilämmitysjärjestelmän kautta talon lämmitykseen, laite lämmittää varaajan avulla myös lämpimän käyttöveden.

Lämpöässä kerää luonnosta lämmitykseen tarvittavasta lämpöenergiasta 70%, jonka keräämiseen tarvitaan 30% sähköenergiaa sähköverkostosta kompressorin, pumppujen ja muiden sähkölaitteiden käyttämiseen.

Lämpöässä on kaappimallinen äänieristetty kokonaispaketti.

Häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi Lämpöässä ovat valmistajan toimesta valmiiksi koeajettu, säädetty sekä testattu suunnilleen käyttöolosuhteita vastaavissa olosuhteissa.

TOIMINTASELOSTUS

Lämpöässä lämpöpumppu toimii lämmönsiirtäjänä maaperästä, vesistöistä, porakaivoista tms. Näistä löytyy alhainen veden lämpötilataso lämpimän käyttöveden ja lämmityksen vaatimalle lämpötilatasolle ympäri vuoden.

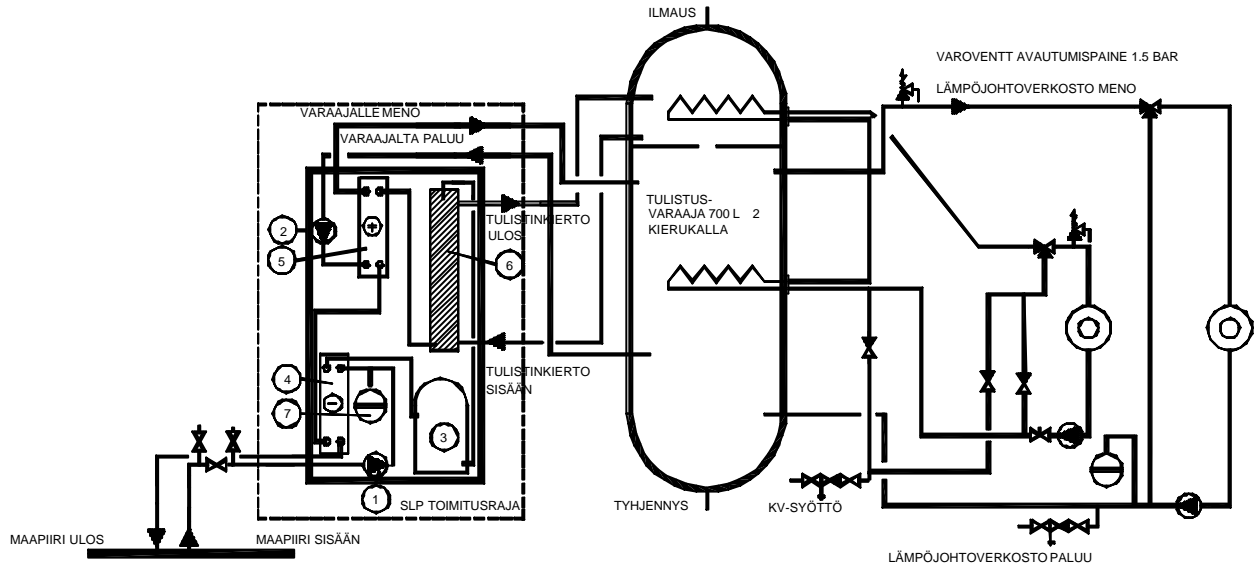
Maahan upotetaan muoviputkea (PELM 40/10) **1.0-1.2** metrin syvyyteen (routarajan alapuolelle). Järven tai vesistöjen pohjaan liuosputkisto upotetaan vähintään 3 metrin syvyyteen. Putkiston voi myös upottaa pohjamutaan tai porakaivoon. **Maksimi pituus yhtämittaisella piirillä 500 m.**

Putkistossa kiertää vesi-etanoliseos johon maaperän lämpö sitoutuu. Lämpöpumppu ottaa seoksesta talteen noin kolmen asteen verran. Lämmön luovutuksen jälkeen maalämpöneste palaa maapiiriin uudelleen lämpenemään. Lämpöpumpussa lämpö tiivistetään paineen avulla ja johdetaan lämmittämään vesivaraajaa. Varaajasta saadaan käyttövesi tarvittaessa yli +60 asteisena. Lj-verkoston lämpötila on rajoitettu +55 asteeseen.

Höyrystimessä kylmäaine kaasuuntuu ja sitoo itseensä maalämpönesteestä lämmön. Kompressorin nostaa kaasun paineen ja siirtää lämmön lämminvesivaraajaan. Höyrystimessä vallitsee kompressorin imun takia niin alhainen paine, että kylmäaine kiehuu ja höyrystyy. Kylmäaineen kiehuessa se sitoo lämpöä maalämpönesteestä, josta saadaan tarvittava lämpö. Lämpö siirtyy nesteestä kylmäaineeseen höyrystimessä. Maapiirin pumppu kierrättää vesi- etanoliseosta maaputkistossa, jossa se kerää lämmön talteen maasta.

Varolaittevarustus sisältää yhdistetyn matala- ja korkeapainepressostaatin. Tällöin vältetään kompressorin liian matalilta tai korkeilta käyttöpaineilta. Lauhduttimessa kylmäainekaasu luovuttaa lämmön lämmitysverkoston veteen tiivistymällä samalla nesteeksi. Kylmäaine nesteytyy lauhduttimessa, josta siirtyy lämmönluovutuksen jälkeen nestevaraajaan. Kuivaussuodattimen ja paisuntaventtiilin kautta kylmäaine siirtyy uudelleen höyrystimeen ja kierto on.

KYTKENTÄKAAVIOITA

Kuva 1.0 Maalämpöpumpun kytkentä T-malli (Perusmallissa EI tulistinta)

1. Höyrystimen (maapiirin) kiertovesipumppu
2. Lauhduttimen (lämminvesivaraajan) kiertovesipumppu
3. Kompressori
4. Höyrystin, haponkestävä levylämmönsiirrin
5. Lauhdutin, haponkestävä levylämmönsiirrin
6. Tulistin
7. Maapiirin (höyrystinpiirin) paisunta-astia ja painemittari asennettuna

ASENNUSOHJEITA

LÄMPÖÄSSÄN KULJETUS

Lämpöässä on **kuljetettava pystyasennossa**. Mikäli Lämpöässä on kallistettava esim. oven kohdalla, **kallistus tehdään edestä** katsoen vain ja ainoastaan koneen **oikealle sivulle tai taaksepäin**.

LÄMPÖÄSSÄN ASENTAMINEN

Lämpöässän asentamisen tulisi suorittaa ammattitaitoinen LV-asentaja tai muu valtuutettu asentaja. **Lämpöpumppu on asennettava mahdollisimman vaakasuoraan koneen alla olevilla kumisäätöjaloilla.**

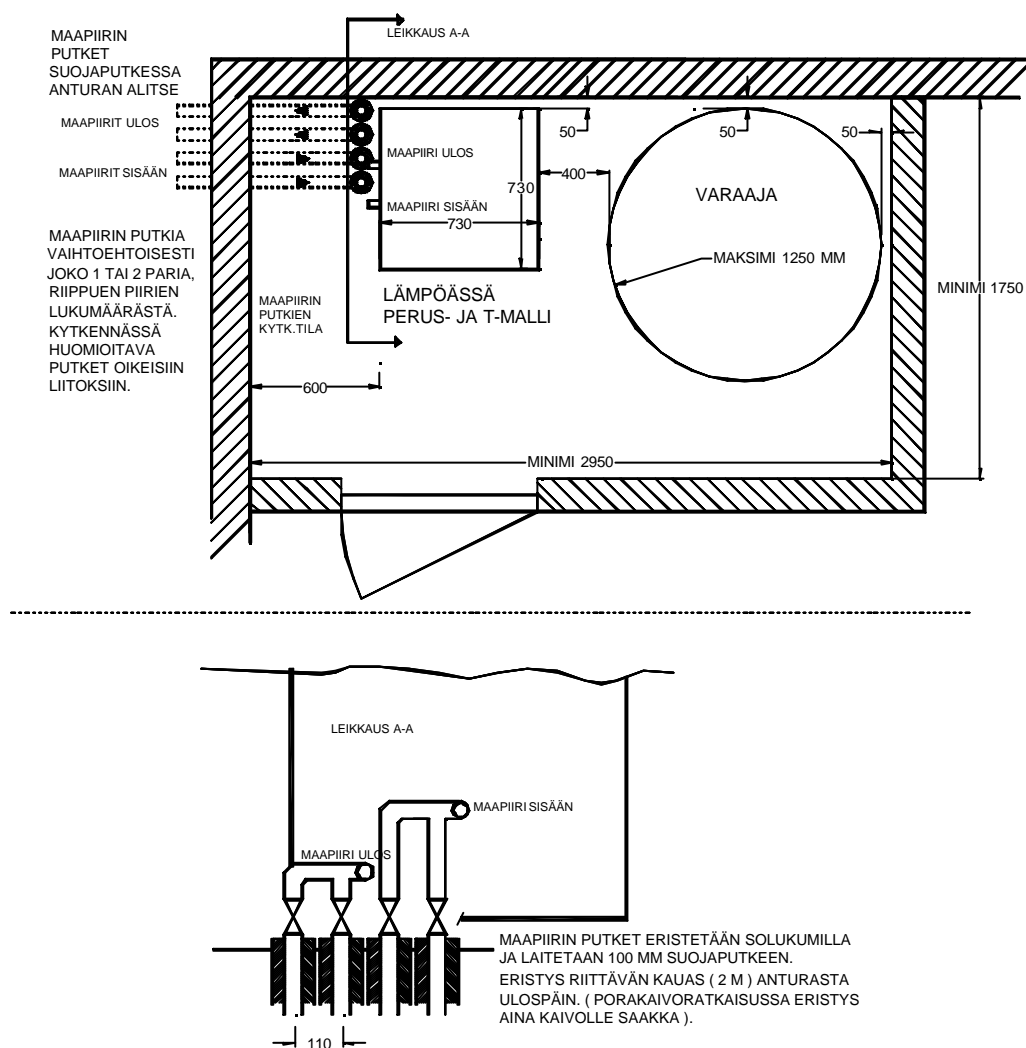
SIJOITTAMINEN

Lämpöässä asennetaan sellaiseen tilaan, missä on **lattiakaivo**, mahdollisten vuotojen vuoksi. Myös asennusvaiheessa, kun joudutaan tekemään maapiirin täyttö, saattaa vettä roiskua lattialle.

Tilan tulee olla lämpöeristetty, varasto tai muu vastaava tila. Tilaa, jossa Lämpöässä sijaitsee, ei tarvitse paloeristää.

TILANTARVE

Lämpöässä tulisi sijoittaa huoneeseen siten, että oikea sivu ja takaseinä voivat olla noin 5-10 cm etäisyydellä huonetilan seinästä edestä katsottuna. Vasemmalle sivulla sijaitsee maaputkiston liitännät, jonka vuoksi tulisi varata vasemmalle puolelle vähintään 600 mm maaputkiston liittämistä varten.

Kuva 3.0 Lämpöpumpun sijoitus ja tilantarve T-malli.

LÄMPÖÄSSÄN LIITÄNNÄT SÄHKÖVERKKOON

Lämpöössään kytketään 400 voltia (50 Hz). Lämpöössässä on oma sähkökeskus, johon virta kytketään kiinteästi. Syöttöjohtona käytetään muovivaippajohtoa, joka tuodaan pääkytkimelle yläkautta suojaputkessa.

Kytkenän saa suorittaa vain alan ammattilainen piirikaavion mukaisesti. Lämpöössän sisäinen kytkentä on suoritettu valmiiksi valmistajan toimesta, eikä niitä saa muuttaa.

Piirikaavio Lämpöössän sisäisestä kytkennästä on Lämpöpumpun asiapapereiden mukana oven sisäpuolella.

Taulukko 2:sta selviää Lämpöössien nimellisotehot, syöttöjohdot ja sulakkeet.

Lämpöässä 8V - 15V	6,0 kW	Syöttöjohto 5*2,5mm ²	Sulakkeet 16 A hidas
Lämpöässä 8 – 8T	3,1 kW	Syöttöjohto 5*2,5mm ²	Sulakkeet 16 A hidas
Lämpöässä 9 – 9T	3,6 kW	Syöttöjohto 5*2,5mm ²	Sulakkeet 16 A hidas
Lämpöässä 10 – 10T	4,5 kW	Syöttöjohto 5*2,5 mm ²	Sulakkeet 16 A hidas
Lämpöässä 15 – 15T	5,6 kW	Syöttöjohto 5*2,5mm ²	Sulakkeet 16 A hidas
Lämpöässä 18 – 18T	6,6 kW	Syöttöjohto 5*6 mm ²	Sulakkeet 20 A hidas
Lämpöässä 20	9,1 kW	Syöttöjohto 5*6 mm ²	Sulakkeet 20 A hidas
Lämpöässä 30	11,1 kW	Syöttöjohto 5*6 mm ²	Sulakkeet 25 A hidas
Lämpöässä 45	16,9 kW	Syöttöjohto 5*10 mm ²	Sulakkeet 35 A hidas
Lämpöässä 60	21,2 kW	Syöttöjohto 5*16 mm ²	Sulakkeet 63 A hidas

Taulukko (Nimellisotehot, syöttöjohtojen ja sulakkeiden koot)

VARAAJAN VASTUKSET

Tulistusvaraajaan tulevien lisälämmitykseen tarkoitettujen sähkövastuksien teho tulee huomioida rakennuksen pääsähkökeskukseen myös niiden johdotukset. Vastuksien tehot tapauksesta riippuen yhteensä 3.0 kW- 12.0 kW.

Vastukset voidaan kiinnittää valmiiksi varaajaan erillisen sopimuksen mukaan.

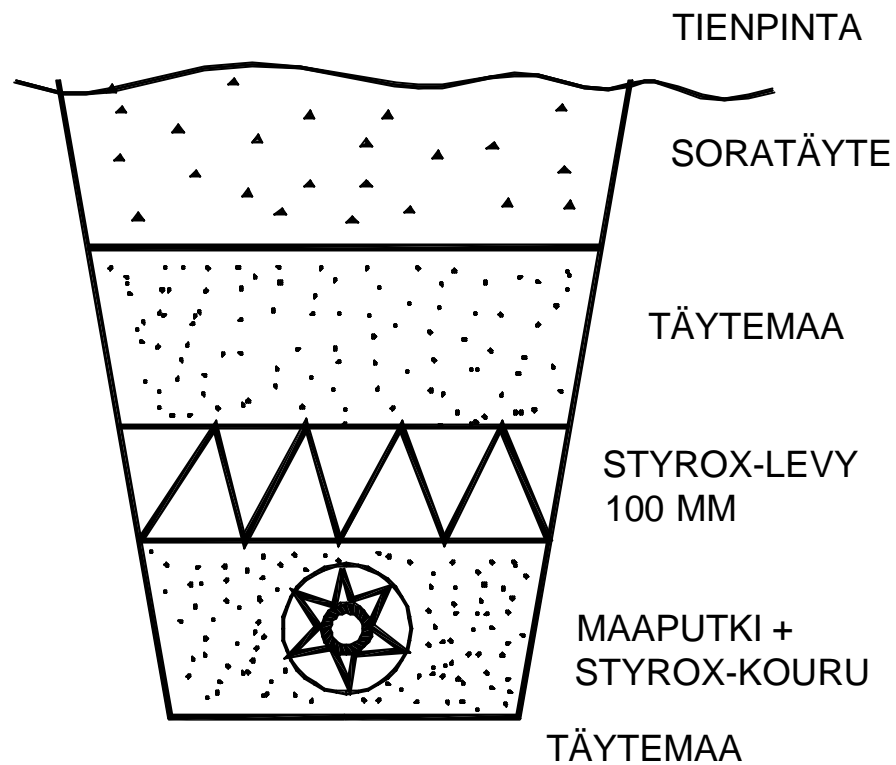

MAAPUTKISTON UPOTUSOHJEITA

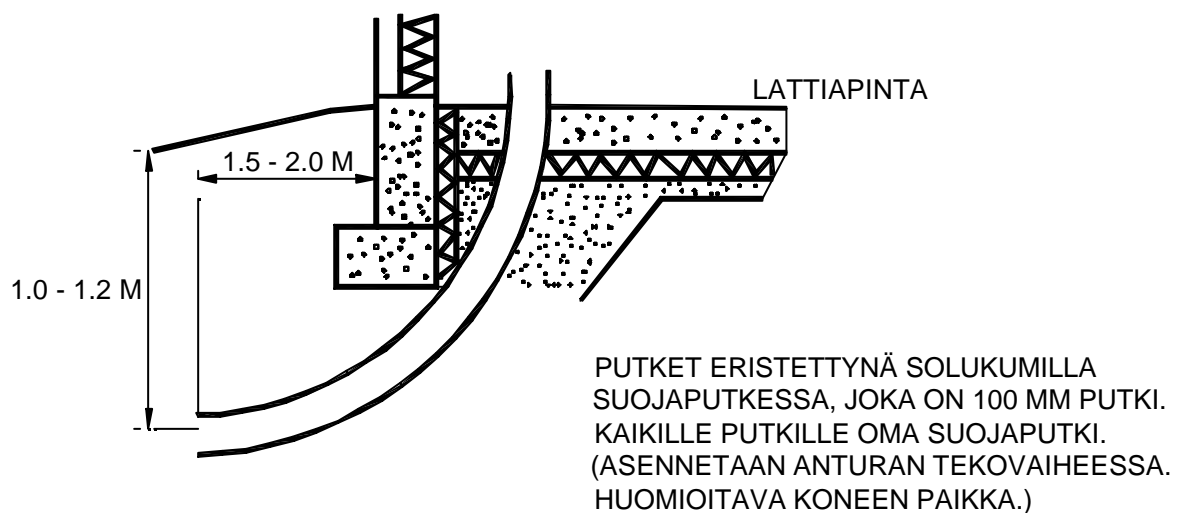
- kaivettuun ojaan laitetaan sieltä otettu maa-aines takaisin peittämään putki
- maaputkistona käytetään normaalia PELM 40/10 polyeteeniputkea
- upotussyvyys 1.0-1.2 m lopullisesta maan pinnasta (huomio mahdollinen täytemaa tontilla)
- putkien etäisyys toisistaan noin 1.5 m (putkivälit)
- vain yksi putki yhteen kaivantoon
- kaivannossa ei saa olla kiviä pohjalla eikä myöskään putken päällä kosketuksissa
- **teiden alituksissa** putket suojataan styroxilla (kuva 4.)
- putkien sisääntulossa suojaputkien käyttö on erityisen suositeltavaa (kuva 5.)
- ojat kaivetaan kaivinkoneella tai salaoja -koneella
- kivien pääsyn estämiseksi putken välittömään läheisyyteen on ojan täyttövaiheessa varsinkin kivisellä alueella täyttö aloitettava käsin, jotta voidaan tarkastaa alkutäyttö riittävän tarkasti mahdollisten vaurioiden sattuessa.
- ojan pohjan tasaukseen riittää yleensä ammattitaitoisen kaivinkoneen kuljettajan suorittama konetyö (upotussyvytydessä voi olla noin 100 mm ero)
- jos joudutaan tekemään liitos maassa (ojassa), on syytä merkitä liitoskohta esim. narulla liitoksesta maan pintaan mahdollisten jälkitarkastusten ja vuotojen tarkistamiseksi.
- isommat kivet ja kannot voidaan kiertää tarpeen vaatiessa
- Maaputkiston on asennettava mahdollisimman hyvin vaakasuoraan, ettei ilmapussia pääse syntymään ja putkiston ilmaus helpottuu. Mikäli putkisto on korkeammalla kuin pumppu, on syytä varustaa putkiston korkeimpaan kohtaan ilmauspaikka. (KATSO MYÖS KUVA 5.1.)

KÄYTÄ PUTKEN UPOTUKSEEN RIITTÄVÄSTI AIKAA, SILLÄ HUOLELLINEN ASENNUS TAKAA HUOLETTOMUUDEN USEIKSI VUOSIKYMMENIKSI.

Kuva 4. Putken suojaus teiden alituksissa

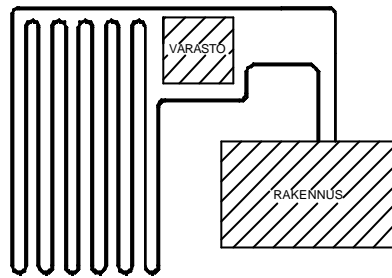

Kuva 5.0. Suojaputken käyttö sisääntulokohtaan

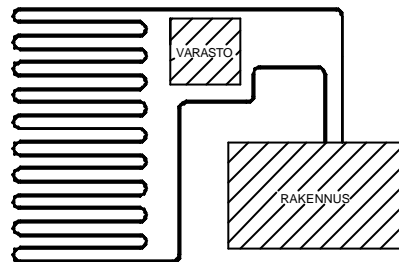
Maa tasainen
vaakasuunnassa,
jolloin ei väliä,
kuinka putkilenkit
asentaa.

Pystysuuntainen
asennus

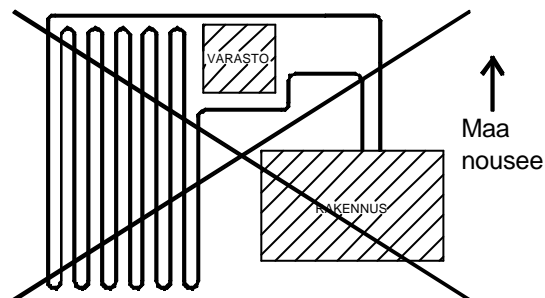
PUTKILENKKIEN VÄLIT 1.5 -2.0 M

Vaakasuuntainen
asennus

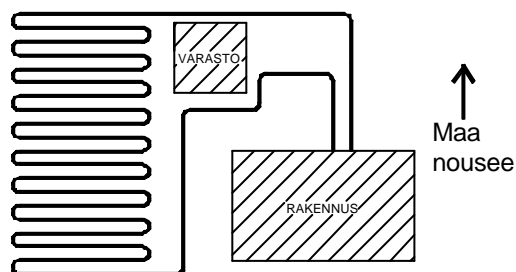
PUTKILENKKIEN VÄLIT 1.5 -2.0
M

Maa nousee ylöspäin
(rinnetontti) jolloin
putkilenkit
asennettava
ainoastaan
vaakasuuntaan,
jolloin ei muodostu
ilmalukkoja
kääntökohtaan.

PUTKILENKKIEN VÄLIT 1.5 -2.0 M

Mikäli keruuputkiston
jokin osa on
lämpöpumppua
korkeammalla tasolla, on
korkeimpaan kohtaan
putkistoa syytä laittaa
ilmausventtiili. Muulloin
ilmaus tapahtuu
lämpöpumpun kautta.

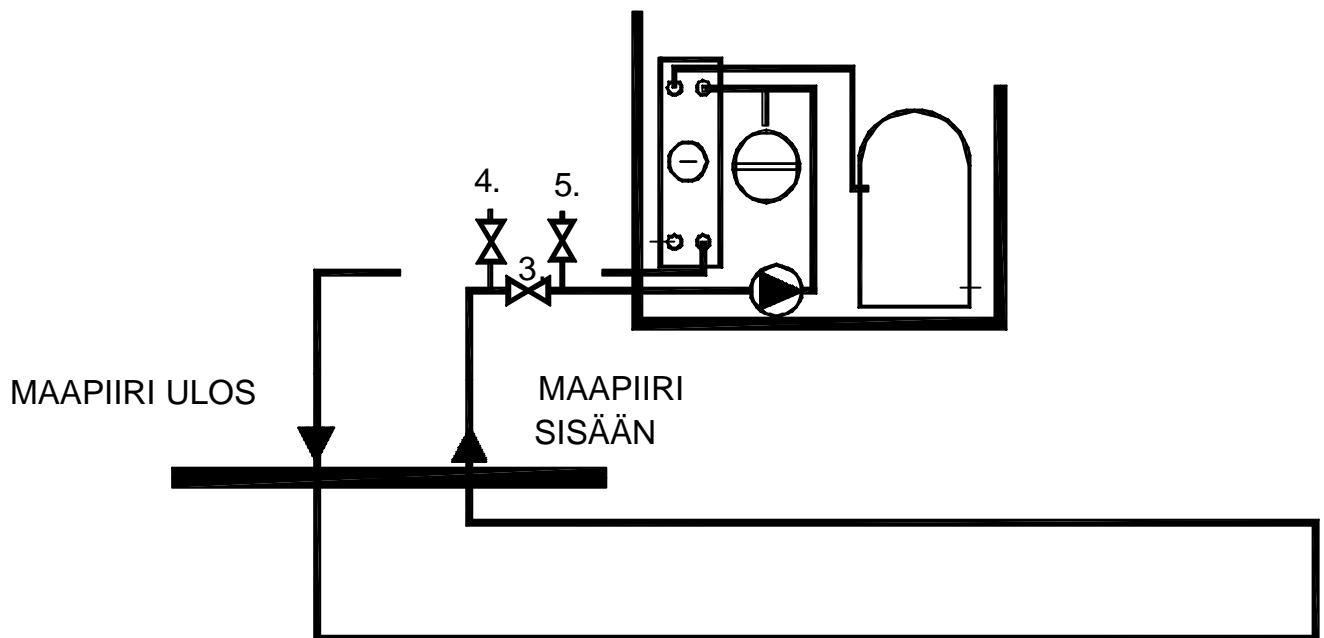
PUTKILENKKIEN VÄLIT 1.5 -2.0 M

Kuva 5.1. Maaputken asennuksesta ilmaus huomioiden.

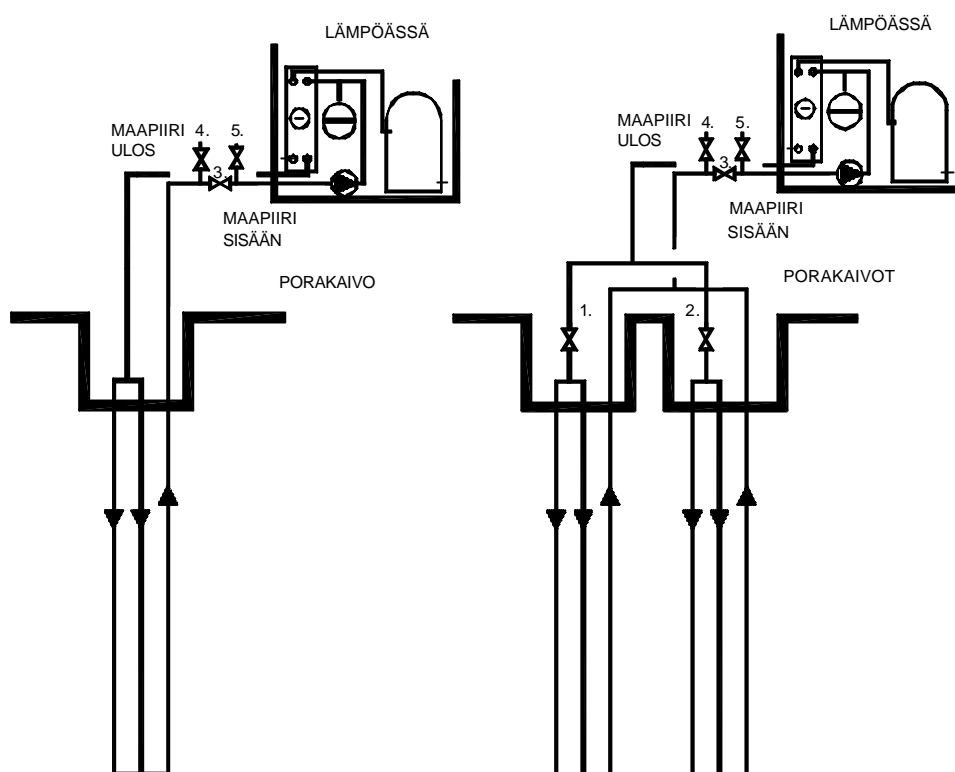
KÄYTTÖÖNOTTO OHJEITA

MAAPUTKISTON TESTAUS, TÄYTTÖ JA ILMAUS

Maaputkiston liitosten pitävyys on syytä tarkistaa, joko paineilmalla tai vedellä ennen maaputkiston täyttöä varsinaisella liuoksella.

Kuva 7. Maapiirin kytkentä (LÄ 18T)

Kuva 8. Porakaivon kytkentä

Huom ! Mikäli kaivo / kaivot ovat korkeammalla kuin lämpöpumppu, on kaivoon asennettava ilmausventtiili tai automaattinen ilmanpoistin.

Lisäksi, jos kaivojen syvyydet ovat erilaiset, on syytä asentaa linjasäätöventtiilit.

Porakaivo **kytketään 2:lla putkella alaspäin (meno) ja 1:llä putkella ylöspäin (paluu)**. Ilmaus on hyvä suorittaa kierrättämällä liuosta kumpaankin suuntaan esim. pienellä uppopumpulla varustetusta astiasta.

KÄYTTÖÖNOTTO (T-MALLI)

Käyttöönotto tapahtuu seuraavasti:

Kun laite on kytketty sähköverkkoon ja käännetään keskuksessa pääkytkimestä virta päälle sekä ohjausvirta.

Seuraavassa käydään läpi maapiirin täyttö:

Maalämpöputkiksi tulee vain yksi piiri tai tapauksesta riippuen rinnakkaiset xxx m:n piirit. Lämpöpumppu on varustettu omalla pumpulla ja täyttö- ja ilmausventtiiliryhmällä.

Maaputkiston täyttö- ja ilmaus tapahtuu näiden venttiilien kautta. Erilliseen täyttöastiaan (väh. 60 l) sekoitetaan maalämpönestettä ja vettä yhtä paljon kumpaakin ja lisätään tarvittaessa. Tällöin maaliuos kestää -15 °C pakkasta ja tämä on lopullinen maaliuos.

Maaputkiston täyttäminen alkaa putkien kytkentöjen ja sähkönsyöttöjohdon kytkennän jälkeen. **Maapumpun imuputki täytettävä ennen käynnistystä.** Tarkistettava ensimmäiseksi maapiirin kiertovesipumpun pyörimissuunta. Suunta merkitty nuolella pumpun päähän (prässätty nuoli).

Kytetään maaputkiston täyttöletkut (1") astiaan venttiileistä 5 ja 4 . Suljetaan venttiili 3. (välissä oleva venttiili). Venttiilit 4 ja 5 on NS 25. Avataan venttiilit 4 ja 5 kun täyttöletkut on kiinnitetty täyttöastiaan ja astiassa on riittävästi nestettä.

Seuraavissa kuvissa esiintyy keskuksessa olevat kytkimet ja merkkilamput.

Käännetään kytkin **AUTO / 0 / MAALÄMPÖ** keskiasentoon eli 0- asentoon. Tällöin **kompressor ei** käynnisty ilmauksen yhteydessä. (Aiheuttaa **höyrystimen jäätymisen**, mikäli maapiirissä on aluksi pelkkää vettä).

Moottorinsuojakytkimet täytyy olla päällä. (Musta kytkin ala-asennossa), muuten maapiirin pumppu ei käynnisty ilmausvaiheessa.

Kun maaputkistoon tuleva liuos on sekoitettuna täyttöastiassa ja venttiilit ovat auki, käännä pääkytkin päälle, ohjausvirta päälle ja lämmityskytkintä käyttämällä tarkista maa-pumpun pyörimissuunta. Maapiirin kiertovesipumppua voidaan käyttää ilmauksessa yksinään lämmityskytkimestä. Imetään liuosta venttiilin 5 kautta maapiirin pumpulla ja palautetaan liuos venttiilin 4 kautta samaan täyttöastiaan. Kierrätetään liuosta astian kautta niin kauan, että ilmaa ei enää tule maapiiristä. Kun ilmaus on suoritettu, voidaan sulkea venttiili 4 ja annetaan maapiirin pumpun nostaa paineen 2,0 bar:iin. Kun paine on saavutettu suljetaan venttiili 5 ja avataan venttiili 3, jolloin liuos kiertää maapiirissä ja täyttöletkut voidaan poistaa. Yleensä ilmaus kestää useita tunteja, jolloin varmistutaan, että ilma varmasti on poistunut järjestelmästä eikä aiheuta heti käyntihäiriöitä. Lopullinen paine asettuu viikkojen kuluessa noin 1,4..1,6 bar:iin riippuen miten hyvin ilmaus saatiin suoritettua. Maapiirissä oleva paisunta-astia sisältää esipainetta 0.6 bar. Mikäli verkoston paine laskee tämän arvon alle, aiheuttaa se yleensä käyntihäiriön. Kun maapiirit on ilmattu, ei kierrosta kuulu ilman aiheuttamaa kurinaa.

Merkkilamput 2 kpl ilmoittavat käyntihäiriöstä joko maapiirissä tai lauhdutinpiirissä. Tällöin häiriö saadaan kuitattua pressostaatin vihreistä kuitauspainikkeista. Pystysuuntainen painike kuittaa lauhdutinpaineen häiriön ja vaakasuuntainen imupaineen eli maapiirissä olevan häiriön. Häiriön aiheuttaja täytyy selvittää jotta ei uutta häiriötä syntyisi. Häiriöistä ja niiden poistamisesta enemmän vikatilanneluettelossa.

LÄMPÖPUMPUN KOMPRESSORIN KÄYNNISTYS

Lämpöpumpun kompressorin käynnistäminen tapahtuu seuraavasti:

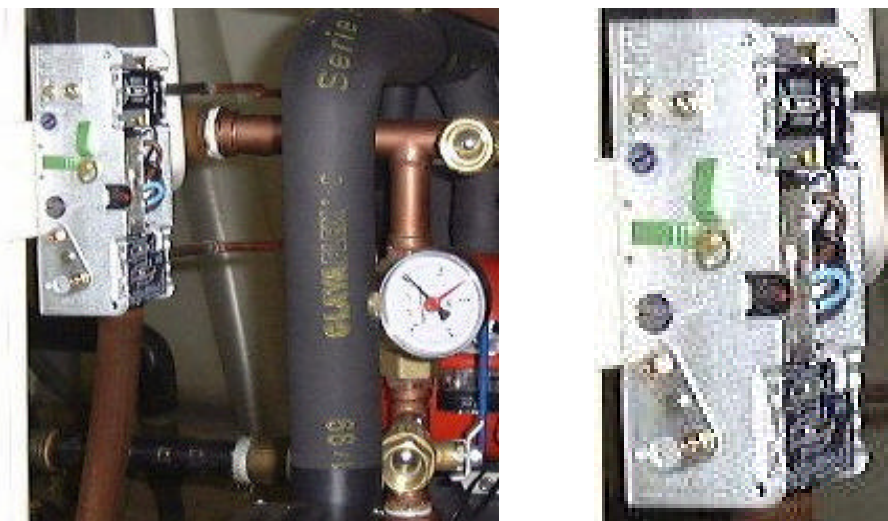
Käännetään kytkin **AUTO / 0 / MAALÄMPÖ**- kytkin asentoon **MAALÄMPÖ**, jolloin kompressor käynnistyy. Kytкин annetaan olla tässä asennossa kunnes kompressor sammuu ensimmäisen kerran.

Seurataan laitteen toimintaa automaattiasennossa ja varmistetaan toiminta.

VAROLAITTEISTA

PRESSOSTAATTI (= PAINEKYTKIN)

Lämpöässä maalämpöpumput on varustettu kaksoispressostaatilla, painekytkimellä. Se on pieni valkoinen "laatikko" (Danfoss) (Kuva 9. valkoinen kansi poistettuna). Sijaitsee eri pumpputyypeillä eri paikassa.

Kuva 9. Pressostaatti

Tämä on varolaite, joka **pysäyttää lämpöpumpun toiminnan**, mikäli kylmäaineen paineet eivät ole sallituissa rajoissa. Häiriö aiheutuu yleensä puutteellisista maapiirin tai lämmönjakoverkoston ilmauksista ja täytöstä. Mikäli pressostaatti pysäyttää lämpöpumpun

toiminnan, on syy yleensä vesi- tai liuospuolella. Maapiirissä ei kierrä liuos (ilmaa tai ilmakupla kierrossa) tai lämmönjakopuolella ei kierrä vesi (ilmaa tai ilmakupla kierrossa tai lj-pumppu ei pyöri).

Pressostaatti pitää kuitata uudelleen toimintaan. Avaa pressostaatin kansi (kaksi ruuvia), ja kuittaa vaaka- tai pystypainikkeesta (kts kuva 9). pressostaatti uudelleen toimintaan.

Poikittain oleva vihreä reset-painike on maapiirin (imupaine) puolelle (vaakasuora painike) ja pitkittäin oleva(pystysuora) lämmönjako (lauhtumispaine) puolelle. Voit kuitata molemmatkin, mutta huomioi, kummasta lämpöpumppu käynnistyy. Näin tiedät, kummalla puolella on ilmaa tai neste ei kierrä. Uudessa T- mallissa on merkkilamput kummallekin piirille. Tämän jälkeen on syytä ilmata maaliuos- tai lämmönjakoverkosto sekä tarkistaa kiertovesipumppujen toiminta.

Itse **maalämpöpumpun ohjaustermostaatin asetusarvoa voidaan muuttaa.** Maksimiarvo on 55 °C. Sen asetteluarvo määräytyy käytännössä lämmönjakoverkoston mitoituksesta sekä lämpimän käyttöveden kulutuksesta. Normaali arvo on **40-55 C**. Mitä alhaisempi lämpöpumpun ohjaustermostaatin arvo on, sitä taloudellisempi on koko järjestelmän käyttö.

LÄMPÖJOHTOVERKOSTON TÄYTTÖ JA ILMAUS

Täyttö:

Lj-verkoston putket liitetään maalämpökeskukseen joko kudosletkulla (6 bar) tai kiinteällä putkistolla riippuen onko patteriverkosto vai lattialämmitysverkosto. Liitoksella estetään äänen kulkeutuminen verkostoon. Lattialämmityspiiri on yleensä muoviputkea, jolloin ei tarvita kudosletkukytettä.

Kaikki lämmityskytkennät (esim. lattialämmitys) on tehtävä Lj-verkostosta, ei käyttövedestä. Kun Lj-verkoston putket on asennettu paikoilleen, voidaan täyttö aloittaa. Lj-verkoston putket täytetään vedellä.

Jos käyttövesilinjalle joudutaan asentamaan käyttö veden kiertopumppu, saa pumpun teho olla max. 2 l/min. Pumppu asennetaan käyttöveden kierto-yhteeseen.

Jos lämpöpumppu pysäytetään esim. kesäksi, täytyy pyörimisvapaus tarkistaa ennen uudelleen käynnistämistä. Irrota Lj-pumpun päässä oleva ilmausruuvi, pyöritä sitten pumpun juoksupyörää reiästä varovasti esim. ruuvitalalla.

Ilmaus:

Automaattisia ilmanpoistimia asennetaan menopuolen putkistoon korkeimmalle kohtaa. Paluupuolelle asennetaan ilmausruuvi tarvittaessa. Lj-verkoston tai latauspiirin ilmaus tapahtuu normaalin vesikiertoisen lämmönjakojärjestelmän tavoin. Täytön ja ilmauksen jälkeen voidaan aloittaa Lj-verkoston lämmitys sekä käyttöveden lämmitys, kunhan ensin täytetään käyttövesivaraaja vedellä.

LÄMPÖÄSSÄN KÄYTTÖ- JA HUOLTO-OHJEET

Lämpöässä on helppohoitoinen lämmitysjärjestelmä: se ei vaadi mitään määräaikaista huoltotoimenpiteitä. Yksinkertaisen rakenteen ansiosta Lämpöässä on toiminnaltaan varma ja luotettava. Huoltokäynnin yhteydessä lämpöästä tai muusta lämpöpumpusta tehdään huoltokortti, josta pystytään seuraamaan koneen kuntoa ja huoltotoimenpiteitä.

TARKASTUS/HUOLTO

Lämpöäälle tehtävän tarkastuksen / huollon yhteydessä tarkistetaan seuraavia asioita:

Mahdollisen säätölaitteen toiminta ja asetusarvot.

Maaputkiston paine. Paineen lisäys tapahtuu vettä lisäämällä mikäli ei suurista määristä ole kysymys. Ilmausta ei tarvitse suorittaa, koska ilmaus tapahtuu automaattisesti ilmanpoistimen kautta. Tarkista kuitenkin, että ilmanpoistimen hattu ei ole kiristettynä.

Lämpöjohto-verkoston paineen tarkistus. Paineen lisäys tapahtuu vettä lisäämällä verkostoon. Ilmaus tapahtuu automaattisesti ilmanpoistimen kautta.

Maaputkiston lämpötilaero meno- ja paluupuolelta. Lämpöjohto-verkoston meno- ja paluupuolen lämpötilaeron tarkistus, mikäli asiakas on asennuttanut lämpömittarit maaputkistoon ja Lj-verkoston paluupuolelle.

Maapumpun ja kompressorin käydessä kuunnellaan, ettei niistä kuulu kummastakaan ylimääräisiä ääniä.

Tarkistetaan mahdollisen mudanerottimen sisältö.

Kylmäaineen täytösmäärää tarkkaillaan nestelasista.

Nestelasin tulee olla täysin kirkas (ei sumua), kun kone on käynnissä. Nestelasin tulee kirkastua noin 3 minuutin kuluttua koneen käynnistymisestä.

ONGELMATILANTEITA

- Mikäli lämpö ei tule huoneeseen, on tarkistettava seuraavia asioita:
  - Onko patteriventtiili auki tai pyytääkö huonetermostaatti lämpöä ?
  - Onko shuntti-venttiili auki ?
  - Onko lämpöjohtoverkoston lähtevän veden lämpötila riittävän korkea (max. +55 °C)?
  - Pyöriikö lämpöjohtoverkoston kiertovesipumppu?
  - Onko patterissa ilmaa?
- Mikäli lämminvesivaraajassa ei ole lämpöä, voivat seuraavat asiat vaikuttaa siihen:
  - Sähkökatkos kyseessä !
  - Syöttöjohdon sulakkeet päärakennuksen päätaulussa lauennut !
  - Lämpöässänsä omassa sähkökeskuksessa automaattisulakkeita lauennut.
  - Lämpöässänsä omassa sähkökeskuksessa olevat lämpösuojat (lämpöreleet) lauenneet (sijaitsevat Lämpöässänsä sähkökeskuksen kannessa painonappeina).

MAHDOLLISET HÄIRIÖT JA NIIDEN SELVITTÄMINEN

Kompressor ei käynnisty:

Pääkytkin ja ohjausvirta ei ole päällä	Kytke virrat päälle
Sulakkeet ovat palaneet pääkeskukselta	Tarkista kaikki vaiheet
Kompressorin moottorinsuojakytkin lauennut	Tarkista ja kytke päälle
Maapumpun moottorinsuojakytkin lauennut	Tarkista ja kytke päälle
Varaajassa on riittävä lämpötila	Odota jäähtymistä
Pumpussa häiriö imupaine- tai lauhdepiirissä	Kuittaa pressostaatin painikkeet

Maapiirin pumppu ei käynnisty

Kompressorin moottorinsuojakytkin lauennut	Tarkista ja kytke päälle
Maapumpun moottorinsuojakytkin lauennut	Tarkista ja kytke päälle
Pumpussa häiriö imupainepiirissä	Kuittaa pressostaatin painike (vaakasuuntainen)
Ohjaustermostaatin asetusarvo alhainen ja varaajassa jo riittävä lämpötila	Nosta asetusarvoa tai odota jäähtymistä

Kompressorikäy lyhyen aikaa, (pressostaatin kuittaamisen jälkeenkin) vaikka tarve olisi pitempi

Termostaatin asetusarvo liian suuri	Pienennä asetusarvoa
Maapiirin kierrossa häiriöitä (jäätyminen ?)	Tarkista liuoksen jäätyminen

Kompressorikäynnistyy ja pysähtyy lähes välittömästi

Lämpöjohtopumppu ei pyöri	Tarkista pumpun toiminta
Maaliuos ei kierrä, vaikka pumppu pyörii	Ilmattava maapiiri
Kylmäainepiirissä vajoausta	Tarkista nestelasista

Lämpöä ei tule riittävästi

Kylmäainepiirissä vajoausta	Tarkista nestelasista
Säädin ei toimi kunnolla tai asetukset väärin	Tarkista säätimen toiminta
Lämpöjohtopumppu ei pyöri kunnolla	Tarkista pumpun toiminta
Kompressor on rikki ja sähkövastus ei toimi	Tarkista sähkövastuksen toiminta

Mikäli näistä ohjeista ei ole apua, kääntykää valmistajan puoleen.

Valmistaja: Suomen Lämpöpumpputekniikka OY

PL 49
62101 LAPUA
Puh. (06) 4337 200
Fax (06) 4337 222